Р Е П У Б Л И К А Б Ъ Л Г А Р И Я

Н А Р О Д Н О С Ъ Б Р А Н И Е

Проект

З А К О Н

за изменение и допълнение на Закона за администрацията

(Обн., ДВ, бр. 130 от 1998 г.; Решение № 2 на Конституционния съд от 1999 г. - бр. 8 от 1999 г.; изм. и доп., бр. 67 от 1999 г., бр. 64 и 81 от 2000 г., бр. 99 и 101 от 2001 г., бр. 95 от 2003 г., бр. 19 от 2005 г., бр. 24, 30, 69 и 102 от 2006 г., бр. 46 и 78 от 2007 г., бр. 43 и 94 от 2008 г. и бр. 35 и 42 от 2009 г.)

§ 1. В чл. 5а ал. 4 се изменя така:

„(4) Органите на изпълнителната власт осъществяват контрол за спазване на общите правила за административно обслужване съгласно наредбата по ал. 1.”

§ 2.Член 46 се изменя така:

„Чл. 46. (1) В министерството се създава инспекторат на пряко подчинение на министъра за осъществяване на административен контрол.

(2) Дейността на инспектората е насочена към всеобхватно и точно изясняване на проверяваните случаи и предлагане на мерки за тяхното разрешаване с цел:

1. предотвратяване и отстраняване на нарушения при функционирането на администрацията;

2. независима и обективна оценка на дейността на администрацията;

3. подобряване работата на администрацията.

(3) Инспекторатът осъществява дейността си съгласно вътрешни правила, утвърдени от съответния орган на изпълнителната власт.

(4) При осъществяване на дейността си инспекторатът се ръководи от принципите на законност, лоялност, отговорност, независимост, обективност и политическа неутралност.

(5) Инспекторатът:

1. извършва комплексни, планови, тематични, извънпланови и последващи проверки на структури, дейности и процеси в администрацията;

2. прави оценка на корупционния риск и предлага мерки за ограничаването му;

3. събира и анализира информация и извършва проверки за установяване на нарушения, прояви на корупция, конфликт на интереси и неефективна работа на администрацията;

4. следи за спазването на законите, подзаконовите и вътрешноведомствените актове за организацията на работата от служителите на администрацията;

5. може да предлага образуване на дисциплинарно производство при констатирани нарушения на служебните задължения, както и на Кодекса за поведение на служителите в държавната администрация;

6. извършва проверка на сигналите срещу незаконни или неправилни действия или бездействия на служители от администрацията;

7. осъществява контрол и извършва проверки по Закона за предотвратяване и разкриване на конфликт на интереси;

8. съставя актове за установяване на административни нарушения при констатирани нарушения от страна на служителите от администрацията, когато е предвидено в закон;

9. когато при проверки установи данни за извършено престъпление, изпраща сигнали до органите на прокуратурата;

10. прави предложения за нови или за изменение на вътрешноведомствени актове, регламентиращи организацията на работата и дейността на администрацията;

11. осъществява други функции във връзка с административния контрол, произтичащи от нормативни актове или възложени от органа на изпълнителната власт.

(6) Инспекторатът в министерството осъществява административен контрол върху дейността на второстепенните разпоредители с бюджетни кредити.

(7) В администрациите, които не се обхващат от контрола по ал. 6, се създават инспекторати.

(8) По предложение на дирекция „Главен инспекторат" министър-председателят утвърждава Методология за анализ и оценка на ефективността на дейността на администрацията. Въз основа на методологията органите на изпълнителната власт утвърждават вътрешни правила за дейността на инспекторатите."

§ 3. В чл. 46а се правят следните изменения и допълнения:

1. В ал. 2, т. 2 накрая се добавя „и взаимодействието им със специализираните контролни органи".

2. Създава се нова т. 5:

„5. разработва и утвърждава Методика за оценка на корупционния риск;".

3. Досегашната т. 5 става т. 6.

§ 4. В чл. 46б:

1. В ал. 3 думите ”и служителите по чл. 46, ал. 5” се заличават.

2. В ал. 5 думите „или служителят по чл. 46, ал. 5” се заличават.

§ 5. В чл. 61 се правят следните изменения:

1. В ал. 1 думите „Министерството на държавната администрация и административната реформа” се заменят с „Към Министерския съвет”.

2. В ал. 4 думите „наредба на министъра на държавната администрация и административната реформа” се заменят с ”наредба, приета от Министерския съвет”.

§ 6. В чл. 62 се правят следните изменения:

1. В ал. 1 думите „министъра на държавната администрация и административната реформа” се заменят с „главния секретар на Министерския съвет”.

2. В ал. 2 думите „министърът на държавната администрация и административната реформа” се заменят с „министър-председателят”.

§ 7. Параграф 10 от Преходните и заключителните разпоредби се изменя така:

„§ 10. Изпълнението на този закон се възлага на Министерския съвет.”

ПРЕХОДНА РАЗПОРЕДБА

§ 8. Действащата наредба по чл. 61, ал. 4, доколкото не противоречи на този закон, се прилага до приемането на нова наредба от Министерския съвет.

Законът е приет от 41-ото Народно събрание на ……
2009 г. и е подпечатан с официалния печат на Народното събрание.

ПРЕДСЕДАТЕЛ НА
НАРОДНОТО СЪБРАНИЕ:

(Цецка Цачева)

М О Т И В И

към проекта на Закон за изменение и допълнение на Закона за администрацията

Съгласно приетия график на неотложните мерки и действия на правителството и органите на съдебната власт за изпълнение на показателите за напредък в областта на съдебната реформа, борбата с корупцията и организираната престъпност в графика за декември (т. 53) са предвидени изменения на Закона за администрацията (ЗА) и на Административнопроцесуалния кодекс (АПК). Като отговорна институция са посочени Министерството на правосъдието и Главният инспекторат на Министерския съвет.

Очакваните резултати от измененията и допълненията на Закона за администрацията са:

- подобряване качеството на процедурите за административен контрол с цел противодействие на корупцията на по-ранен етап;

- въвеждане на ясна система от правила, регулиращи действията на административните контролни органи в случаи на сигнали за корупционни прояви;

- ясно дефиниране на функциите и засилване ролята на инспекторатите към органите на изпълнителната власт.

Целите могат да бъдат постигнати чрез осъществяване на ефективен административен контрол върху дейността на администрацията в съответствие с принципите и целите, регламентирани със Закона за администрацията: законност, откритост, достъпност, отговорност, отчетност, ефективност, предвидимост.

В действащата правна уредба са предвидени форми за административен контрол на ефективността от дейността на администрацията, спазването на законите и вътрешните актове, както и върху неправомерните действия и бездействия на длъжностни лица, включително на превенцията (противодействието на корупционни практики) - чл. 46, 46а и 46б от ЗА.

Към настоящия момент обаче не са определени елементите на понятието „административна ефективност”, единни критерии за оценяването, както и Методология за анализ и оценка на ефективността от административната дейност и Методика за оценка на корупционния риск.

С Решение на Народното събрание от 27 юли 2009 г. за избиране на Министерски съвет на Република България (ДВ, бр. 60 от 2009 г.) е приета нова структура на Министерския съвет и е закрито Министерството на държавната

администрация и административната реформа. Функциите по осъществяване на административен контрол от бившия министър на държавната администрация по ЗА (чл. 5а, ал. 4, чл. 46, ал. 3, чл. 61 и 62), АПК (чл. 307) и други са поети от министър-председателя и подпомагащата го администрация.

Предвид изложените по-горе съображения в законопроекта са включени разпоредби, които изменят и допълват досегашния чл. 46 и с които се задължават органите на административния контрол да следят спазването на общите принципи, регламентирани в чл. 2. В ал. 4 на чл. 46 са конкретизирани принципите, от които се ръководи инспекторатът при осъществяване на дейността си: законност, лоялност, отговорност, независимост, обективност и политическа неутралност.

Посочени са функциите на инспектората, свързани с упражняване на контрол върху структурата и нейното съответствие с функциите и задачите на секторната политика и правомощията на органа с оглед законовата рамка.

Предвижда се възможността инспекторатът да предлага промяна с цел оптимизиране на структурата на съответната администрация, а при констатирани нарушения на задължения да предлага отстраняване на причините, които пораждат корупционни практики в съответната администрация. В случаите, когато е предвидено в закон, инспекторите могат да съставят актове за установяване на административни нарушения, допуснати от служителите на администрацията. По отношение на вътрешноведомствените актове, регламентиращи организацията на работата и дейността на администрацията, инспекторатът може да прави предложения за изменението им.

Целта на законопроекта е да осигури действен административен контрол за изпълнение на нормативните актове и задачите, възложени на инспекторатите от органа на изпълнителната власт.

Предвижда се и осъществяване на взаимодействие на инспекторатите по чл. 46 със специализираните контролни органи. Това е изцяло нов подход в уредбата на дейността на инспекторатите, който ще осигури предотвратяване на нередностите в начален стадий и ще даде тласък в борбата за недопускане на нередности и корупция. Взети са предвид следните съображения:

- при осъществяване на дейността си органите на централната изпълнителна власт (министрите) са подпомагани не само от инспекторати по ЗА, а и от специализирани инспекторати (контролни органи, създадени със специален закон). Например към министъра на правосъдието - инспекторат по Закона за съдебната власт, редица закони създават специализирани инспекторати към министъра на здравеопазването, министъра на образованието и др.;

- целесъобразно е дейността на инспектората и на специализираните контролни органи (специализираните инспекторати) да бъде синхронизирана,

като водеща роля ще има общият административен контрол, а специализираният контрол ще подпомага оценката за административна ефективност в дадената област на публична политика;

- министър-председателят като едноличен орган на централната изпълнителна власт с обща компетентност и в съответствие с Конституцията и законите ръководи и координира централните органи на изпълнителната власт, с оглед на което той следва да утвърждава и методическите указания за взаимодействието на инспекторатите по ЗА и на специализираните контролни органи.

Предлаганите изменения и допълнения в Закона за администрацията са насочени към постигане на целите по мярка 53 от приетия график на неотложните мерки и действия на правителството и органите на съдебната власт за изпълнение на показателите за напредък.

МИНИСТЪР-ПРЕДСЕДАТЕЛ:

(Бойко Борисов)